

Tôi thc sng c nhiên khi nhn đc món quà gi t n c Úc xa xôi: tuy n t p truy n ng n N i Ngoi i Đ u Th ng c a Khiêm Cung. Bìa sách in hai màu xanh trng trang nhã v i b c nh làng quê n hi n trong r ng d a d c hai bên b con sông l ng l êm đ m. Tôi mê sách báo nh ng ít khi ng m nghĩa m t quy n sách mà lòng r n ràng nh lúc này. Cái t a N i Ngoi i Đ u Th ng nghe th t d th ng và m t bút danh nghe th t... khiêm cung. Nhìn cái giá b u phí ngang g n n phí (tôi c ch ng vì b n đ c bi t không đ giá bán) tôi nao nao nghĩ đ n cái tình đ ng h ng tác gi dành cho tôi... Tôi không quen Khiêm Cung, ch bi t ông qua các bút ký, truy n ng n xu t hi n đ u đ u trên trang nhà Th t S n Châu Đ c. N u ch vì tình đ ng h ng thì ch a đ lý do đ quy n sách v t ngàn đ m đ ng. H n là ph i thêm cái nôi tình đ ng đ u văn ch ng ch nghĩa...

Không m t chút ch n ch , tôi đ c ngay t p truy n. Đ c m i truy n ch ng m t trang tôi đ u nh n ra r ng truy n đó tôi đã đ c r i. Nh ng vì c đ c r i không đ s c đ ng n tôi đ c... m t lèo h t quy n sách d y 228 trang. Tôi g p sách l i, lòng l ng l ng b i h i, m t c m giác không h có sau khi đ c t ng bài c a Khiêm Cung đ ng cách qu ng tr c đây. S n i k t các truy n ng n nh t o thành m t s c hút m i m và m nh m .

Bng vào i phi “V già r nh r i vi t đ gi i khuây, nh gì vi t n y”, thì h n ông b t đ u vi t vào a tu i ...tri thiên m nh. Th nh ng nh ng gì ông nh và vi t ra thì th t đáng kinh ng c so v i s tu i c a ông.

Truy n m đ u Làng Tôi, ông vi t v sinh quán làng B c Nam phía b c Châu Đ c. Ông v ra t m đ ng đi n c b c, ông nh các s sãi chân đ t ô m bình bát đi kh t th c theo sau vài chú ti u m i xu t gia. Ông k chuy n ng i Miền đ ưa thuy n trong ngày i R c N c. Ông mô t vũ đ u Là Khol và các nh c khí. Ông ghi i sinh ho t cúng đình, i Vu Lan và nh t là i Nghinh Ông “c b n thanh niên khiêng m t cái ki u đ cung nghinh ch v Châu S ng, Quan Bình, Ông Oanh đ ang lên đ ng, mi ng th xì x t, tay c m ki m s t c t i i y máu v bùa, ho c chém vào i ng, ho c dùng cây s t nh n xuyên th ng hai bên má, máu ch y đ m đ ...”. Thu nh tôi cũng t ng chen i n xem i Nghinh Ông nh ng ch c ch n không th nh i đ di n đ t s c nét nh Khiêm Cung.

Cũng trong truy n này, ông k v nh ng ngày T t tr th bên lò n u bánh tét và đ t pháo kim... Ông cũng không quên v i cái th m c nh mùa lũ i t: “...Lúc đó tôi th ng hay nhìn quanh nhìn qu t xem r ng cây xa xa trên đ ng n c bao la có cái giàn đ quan tài ng i ch t hay không...Ng i ta ph i làm m t cái giàn... dùng đ t m quan tài ng i ch t, ch khi n c rút h t m i chôn xu ng đ t”.

Truy n k ti p là Dòng Sông K Ni m n i ng i i n s ng b ng ngh b t cá qua nhi u cách th c khác nhau, còn c u bé Đ ng Văn Chung thì lo b t cá thia thia, móc đ t sét n n đ ch i, ho c b i thuy n ra gi a dòng sông Châu Đ c, i y r ào tôm ào cá vào xu ng...

Tôi đ ang miên man theo nh ng k ni m th i th tr c a tác gi i vùng biên gi i Vi t Miền thì đ n bài li n theo đó Cái Hôn L Thiên tác gi đ t ng t ...kéo tôi đi đ đám c i con trai ng i b n Úc. Qua bài này, trong t cách ng i i n tu i, Khiêm Cung nh n xét v nh ng c i bi n trong hôn i c a ng i Vi t x ng i...

R i đ ang đ đám c i i n c Úc năm 1989, Khiêm Cung quay v Vi t Nam th ng yêu b ng cách h i t ng v M t Chuy n V t Biên r t gian nan vài năm tr c đó. i k chuy n c a ông là i k chuy n trinh thám, khi n tôi g n đ ng tim và luôn mong m i c gia đình ông đ c thoát đi xu ng x .

Qu nhiên gia đình ông không b công an b t. Nh ng hãy nghe ông t i k t thúc chuy n v t biên: “Trái đ t tròn, n c Vi t Nam mình cũng tròn, gia đình tôi đi vòng vòng r i tr v ch cũ”. Ông th t b i chua cay, m t bao nhiêu ti n c a mà v n gi n c i hóm h nh...

Độc Núi Ngoi Đu Thung c a Khiêm Cung

Tác Giả: Vũ Th

Chúa Nhật, 31 Tháng 5 Năm 2009 22:59

Có lẽ chính nhờ tình thân hài hòa đó mà Khiêm Cung đã tuyền chôn bài và cõi tình sắp xếp theo thói quen gian đốit bi: t m t quá kh u th r i b t ng k chuy n tu i già, t tu i già b ng quay l i thu h c trò, t thu h c trò ch t nh y sang th i... m t n c. Th i gian đ t bi n kéo theo không gian đ t bi n. T quê n i sang quê ngo i. T quê nhà chuy n sang quê ngo i. Đ tài cũng bi n đ i liên t c. T gia đình đ n hàng xóm. T th y cô đ n b n bè. T t p t c l nghĩa đ n chuy n cũ tích x a. T ngôn ngữ b t đ ng đ n con ng i b t bình đ ng... Hi n t i-quá kh xem ra không dính gì nhau mà l i đ n nhau m t cách m t cách khéo léo, t nhiên và lời cu n.

Tôi tâm đ c cái t a sách Núi Ngoi Đu Thung. Nó phù h p v i n i dung c a toàn t p truy n. N i mang nghĩa quê n i mà cũng có nghĩa quê nhà. Ngoi là quê ngoi mà cũng có nghĩa quê ngoi . Khiêm Cung t ra thung c bên n i l n bên ngoi i dù ông thú nh n thung bên ngoi i nhi u h n. Ng c l i ông h ng tâm t tình c m thi t tha v quê nhà so v i ch là lòng bi t n quê ngoi i.

Quê n i ngoi i c a Khiêm Cung là làng quê phía B c c a th xã Châu Đ c. Quê n i ngoi i c a tôi v phía Đông. N u ông ch a h quên quê cha đ t t thì trên 20 năm i quê ngoi i tôi cũng thung tìm đ c các truy n mi t v n đ đ nh quê mình. Các tác gi a thích c a tôi là Ph m Thăng, Nguy n Văn Ba, H Tr ng An, H a Hoàn, Nguy n T n H ng. G n đây, t ngày trang nhà Th t S n Châu Đ c trình làng, tôi b t đ u yêu chu ng Hai Tr u L ng Th Trung, Phong H ng L u Nh n Nghĩa. Và dành c m tình đ c bi t cho Khiêm Cung Đ ng Văn Chung. Đ c bi t vì nh ng gì Khiêm Cung vi t v quê ông cũng chính là hình nh s v i c i quê tôi và nh ng gì ông quan ng i v truy n th ng dân t c tr c cu c h i nh p n c Úc thì cũng là m i u t c a m i ngoi i.

Thêm vào đó, qua Núi Ngoi Đu Thung tôi h c h i thêm nhi u đ i u thú v . Ngoài v i c tác gi giúp tôi sáng t các l l c, t p t c, mùa màng mà tôi hi u bi t l m ho c đã quên lãng, ông còn đ a ra các câu ca dao đ thung tôi ch a t ng nghe đ n:

Bi n H c c l m em i. Ban đêm x cá ban ngày ph i khô (tr.9).

Cây khô t i n c cũng khô. V n nghèo đi t i x mô cũng nghèo (tr.82).

Tr u vàng ăn v i cau dày. Tao nghe má nói g mày cho tao (tr.120).

Cu kêu ba ti ng cu kêu.Cho mau t i T t đ ng nêu ăn chè (tr. 124).

Ông cũng giúp tôi hi u đ c vì sao có nh ng đ a tr g i chính m ru t mình b ng Vú và vì sao ngoi i ta đ t tên cho loài cây có hoa đ r c vào mùa hè là cây ph ng v ...

Độc Ngoại Đu Thng c a Khiêm Cung

Tác Giả: Vũ Thtt

Chúa Nhật, 31 Tháng 5 Năm 2009 22:59

Vui mtt trí nh l thng, mtt tri th c qung bác, vui l i vãn bình d sáng s a đôi khi đi m chút khô hài ý nh, tôi không tin t p truy n Ngoại Đu Thng đ c hình thành nh ông bày t : “V già r nh r i vi t đ gi i khuây”. Ông nói gì thì nói, t t p truy n c a ông đã hàm ch a đ y đ các l i nh n nh v đ o làm ng i Vi t Nam, r t c n cho con cháu ông, cho con cháu tôi và cho tu i tr h i ngo i.

Cu i tác ph m là ph l c d y 25 trang nh là l i b t c a nhà văn L ng Th Trung. Nhà văn đã n ng nhi t chúc m ng và ng i khen tác ph m đ u tay c a Khiêm Cung.

Tôi không có k t lu n nào khác h n là đ ng ý vui nh n xét c a bác Hai Tr u Kinh Xáng B n T ng: “ ... Nh ng gì anh vi t b ng ch t li u th t nuôi s ng tâm h n anh l n d y và nh ng trang sách c a anh làm con tim tôi rung c m, b i h i”.

Mong đ i tác ph m k ti p...